

Αἰν. Δημητρ.: Ὁ σεισμός ἀναποδογύρισε τὴν πολιτείαν Λεξ. Δημητρ. Ἔπεσε καταπάνω ὅς τὰ χωριὰ ἢ Ἀρβανιτὰ καὶ τὸ ἀναποδογύρισε αὐτόν. 4) Ματαιώνω Κρήτ.: Ἀναποδογύρισα τὴ δουλειά. 5) Ἀμτβ. μεταβάλλομαι πολλαχ.: Τὰ πράγματα ἀναποδογυρίζουν ΔΚαμπούρογλ. Ἀθηναϊκ. διηγ. 3. Ἀναποδογύρισαν οἱ συνήθειές μας Λεξ. Δημητρ.

Πβ. ἀναποδιάζω, ἀναποδογέρνω.

ἀναποδογύρισμα τό, κοιν. ἀναποδοῖρισμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀναποδονγύρισμα βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναποδογυρίζω.

Ἀναστροφή, ἀνατροπή: Μὲ τὸ ἀναποδογύρισμα τῆς βάρκας βρεθήκατε ὅλοι ὅς τὴ θάλασσα. Μὲ τὸ ἀναποδογύρισμα τοῦ τραπέζιου ξύπνισα. Συνών. ἀνακατωγύρισμα 1, ἀνακολωμός 1, ἀνακύλισι 1, ἀνακύλισμα 1.

ἀναποδογύριστος ἐπίθ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) — Λεξ. Γαζ. (λ. ἀδιάστροφος).

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀναποδογυριστός < ἀναποδογυρίζω. Περὶ τῆς στερεητικῆς σημ. τοῦ ἀρκτικού α διὰ τῆς προπαροξυτονίας ιδ. ἀ- στερεητ. 2 α.

Ὁ μὴ ἀναστραφεὶς ἐνθ' ἑν.: Ἀναποδογύριστη ἔμεινε ἡ πλάκα.

***ἀναποδοελαιά** ἡ, ἀναποδολαιά Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ οὐς. ἐλαιά.

Ἐλαία ἡ κρεμοκλαδὴς (καλουμένη οὕτω, διότι τὰ μονοετῆ κλωνία τῆς ἐκφύονται κατ' ὀξυτάτην γωνίαν, τὰ δὲ φύλλα αὐτῶν στρέφουν πρὸς τὰ ἔξω τὰ πρηνῆ αὐτῶν μέρη).

***ἀναποδοκάβουρας** ὁ, ἀναποδοκάβ'ρας Θεσσ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ οὐς. κάβουρας.

Ὁ σκορπίος. Συνών. σκορπιός.

ἀναποδοκαημένος ἐπίθ. Κεφαλλ. — Λεξ. Δημητρ. Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ καημένος μετοχ. τοῦ ρ. καίω.

1) Ὁ πληγεὶς ὑπὸ ἀπροσδοκίτου θανάτου στενοῦ συγγενοῦς καὶ ἰδία τέκνου Λεξ. Δημητρ. 2) Ὁ φέρων δυστυχίαν Κεφαλλ.: Φρ. Τῇ γακῇ σου καὶ τὴν ἀναποδοκαημένη σου! (ἐνν. ἡμέραν).

ἀναποδοκαμιλανκάς ὁ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀνάποδα καὶ τοῦ οὐς. καμιλαύκι.

Ὁ φορῶν ἀνάποδα τὸ καμιλαύκι του: Κ' ἐπέρασαν τρεῖς κουτσοί, τρεῖς στραβοί, τρεῖς ἀναποδοκαμιλαυκανκάδες (ἐξ ἐπφδ.) Συνών. ἀναποδοκαμιλανκάτος.

ἀναποδοκαμιλανκάτος ὁ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀνάποδα, τοῦ οὐς. καμιλαύκι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ατος.

Ἀναποδοκαμιλανκάς, ὁ ιδ.: Κ' ἐβγήκε ὁ δίποδος, ὁ τρίποδος, ὁ ἀναποδοκαμιλανκάτος (ἐξ ἐπφδ.)

ἀναποδοκάραβο τό, Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἀ.) Κέρκ. (Ἀργυράδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ οὐς. καράβι.

Ὁ ἀστερισμός τῆς Μεγάλης Ἀρκτου (διὰ τὸ σχῆμα τῆς, διότι οἱ τέσσαρες ἀστέρες οἱ ἀποτελοῦντες τὸ ρομβοειδὲς σχῆμα παρομοιάζονται πρὸς τὸ κύτος τοῦ πλοίου, οἱ δὲ λοιποὶ τρεῖς πρὸς τὸν πρόβολον ἱστόν).

ἀναποδοκοπός ὁ, ἀμάρτ. ἀναποδουκουπός Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ οὐς. κοπός.

Ἐπιστροφή ἐπὶ τὰ ἴδια ἵχνη: Κάμνον ἀναποδουκουπὸ (ἐπιστρέφω εἰς τὸ ἴδιον μέρος).

ἀναποδόλογα τά, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ οὐς. λόγια, δι' ὃ ιδ. λόγος.

Λόγοι ἄκοσμοι καὶ ἀπρεπεῖς, βωμολοχίαι: Σὰν πηλ, ὅλο ἀναποδόλογα λέει.

***ἀναποδομοιάζω**, ἀναδονδουμοιάζω Θεσσ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάποδος καὶ τοῦ ρ. μοιάζω.

Γίνομαι ζωηρός, ἄτακτος: Βλέπον ἀναδονδουμοίαις!

ἀνάποδος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀνάπον-δους βόρ. ιδιῶμ. ἀνάποος Κύπρ. (καὶ ἀνάποδος) Νίσυρ. Χίος ἀνάποδο Ἀπουλ. ἀνάποτο Ἀπουλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐς. πόδι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἔχων τὴν κορυφὴν κάτω καὶ τὴν βάσιν ἄνω, ἀντεστραμμένος σύνθηθ. καὶ Ἀπουλ.: Τέν-τζερης ἀνάποδος. Ποτήρι ἀνάποδο. Σκάφη ἀνάποδη σύνθηθ. || Φρ. Τὰ βλέπει τὰ πράγματα ἀνάποδα (δὲν τὰ ἀντιλαμβάνεται ὀρθῶς) Σῦρ. (Ἑρμούπ.) Τοῦ ἤρθε ἀνάποδο (ἐνν. τὸ πρᾶμα, τοῦ κακοφάνηκε) Λεξ. Βλαστ. 506 || Παροιμ.

Ἀνάποδα φορτώματα μὲ τὰ κεφάλια κάτω (ἐπὶ γεγονότος παραδόξου ἢ ἐπὶ μεγάλης ἀκαταστασίας) Ἡπ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Πορτ. Συνών. ἀνάδιπλος 1, ἀνάστροφος. β) Τὸ θηλ. ἀνάποδη κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐς. μερξά, ἡ ὀπισθία, ἡ ἐσωτερικὴ, ἡ ἀντίστροφος ὄψις πραγμάτων τινος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κυρίαν, τὴν ἐξωτερικὴν ἢ προσθίαν, συνήθως ἐπὶ ὑφασμάτων καὶ ἐνδυμάτων κοιν.: Τὸ ὕφασμα ἔχει καλὴ καὶ ἀνάποδη ἢ εἶναι τὸ ἴδιο ἀπ' τὴν καλὴ καὶ τὴν ἀνάποδη. Φορῶ τὸ ροῦχο - τοῖς κάλτσες ἀπ' τὴν ἀνάποδη (ἀντεστραμμένα). Γυρίζω τὸ φόρεμα ἀπ' τὴν ἀνάποδη κοιν. Ἐρραφεν τὸ ροῦχον πρὸς τὴν ἀνάποδην Κύπρ. Τὸ φόρεμα εἶναι τῆς ἀνάποδης ἔτσι, δὲν εἶν' τῆς καλῆς Πελοπν. (Βούρβουρ.) || Φρ. Τὸ παίρνω ἀπὸ τὴν ἀνάποδη (τὸ παρεξηγῶ). Τὰ βλέπω τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἀνάποδη (ὄχι ὀρθῶς, ἀλλ' ἐσφαλμένως) κοιν. Δὲν ἔχει οὔτε ὀρθὴ οὔτε ἀνάποδη (ἐπὶ τοῦ δυσκόλως συμφωνοῦντος πρὸς τοὺς ἄλλους ἢ ἐπὶ τοῦ ἔχοντος ἄστατον χαρακτῆρα) Ἡπ. Δὲν ἔχ' μηδὲ καλὴ μηδὲ ἀνάποδ' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Σάμ. Δὲν ἔχ' ὄψ' καὶ ἀνάποδ' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Θεσσ. (Ζαγορ.) Δὲ μὲ κατέεις ἀπὸ τὴν ἀνάποδη! (δὲν μὲ γνωρίζεις ποῖος εἰμαι ὅταν ὀργισθῶ! Ἀπειλὴ) Κρήτ. Θὰ σοῦ τὰ πῶ ἀπ' τὴν καλὴ καὶ ἀπ' τὴν ἀνάποδη (θὰ σοῦ εἶπω τὴν ἀλήθειαν ὅσον καὶ ἂν σοῦ εἶναι δυσάρεστος) Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Τοῦ ὅδωσε μιὰ ἀνάποδη (ράπισμα μὲ τὸ ὀπισθέναρ τῆς χειρός. Συνών. φρ. τοῦ ὅδωκε μιὰ ἀνάξερβη (ιδ. ἀνάξερβος 1) καὶ συνών. λ. ἀναποδοχεριὰ) πολλαχ. Θὰ τὸ πάρης ἀπ' τὴν ἀνάποδη (ποτέ, οὐδέποτε) Μακεδ. (Θεσσαλον.) || Παροιμ. Ἀπορίσω ἀπὸ τὴν ὀρθὴ εἶναι ἡ ἀνάποδη (πᾶν καλὸν ἔχει καὶ τὴν δυσάρεστον ὄψιν καὶ τὰνάπαλιν. Πβ. παλαιὸν «οὐδὲν κακὸν ἄμεικτον καλοῦ». Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ.) Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἀντίθ. καλὴ (ιδ. καλός), ὀρθὴ (ιδ. ὀρθός), ὄψι. 2) Ἀκατάστατος, εὐμετάβλητος, ἐπὶ καιροῦ σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Ἀνάποδος καιρός σύνθηθ. Συνών. ἡνεκατεμένος (ιδ. ἀνακατεύω Β 4), ἀνακατωμένος (ιδ. ἀνακατώνω). 3) Ὁ οὐχὶ κατ' εὐχὴν ἐπερχόμενος ἢ διαρρέων, ὁ φέρων ἀτυχίας, ἀντίξοος, ἀτυχὴς κοιν.: Ἀνάποδος μῆνας - χρόνος. Ἀνάποδη ἡμέρα - ἐβδομάδα κοιν. Τρίτη καὶ Παρασκευὴ ἐν' ἀνάποδες (πρό-ληψις) Πελοπν. (Οἰν.) || Φρ. Τὴν κακὴ σου καὶ τὴν ἀνάποδὴ σου! (ἐνν. ἡμέραν ἢ ὥραν. Συνών. ἀρὰ τὴν κακὴ σου καὶ τὴν ψυχρὴ σου!) πολλαχ. Ἀ δὲν ἐρχόνταν καὶ οἱ ἀνάποδες! (ἐνν. ἡμέρες. Ἐπὶ τῶν παρουσιαζομένων ἀντι-

